

Obchodná akadémia Trnava

**Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry
do 1. ročníka bilingválneho štúdia v školskom roku 2019/2020**

Číslo: _____

Priezvisko a meno: _____

Dátum narodenia: _____ ZŠ: _____

Hodnotenie písomnej skúšky: _____ Číslo: _____

Čitateľný podpis vyučujúcich: _____

PÍ SOMNÁ PRIJÍMACIA SKÚŠKA ZO SLOVENSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY

**Zakrúžkuj správnu odpoveď. Ak sa pomýliš, prečiarkni a zakrúžkuj inú možnosť.
Alebo rieš úlohy podľa pokynov.**

Pred skúškou

(Martin Kukučín, úryvok)

Predbehli ma, nebol som medzi všetkými prvými. V šiestich rokoch mnohí sa vyšvihli nado mňa. No nie všetci sa udržali, zhodil som ich jedného po druhom, najmä keď som sa dostal do šiesteho ročníka. Jedného však som nemohol zhodiť, a to bol Jano Ružanovie. V niektorých predmetoch som sa mu cele vyrovnal. V počtovaní nevyrovnal sa mu ani jeden z celej školy. Bez neho nevedeli sme úlohu rozlúštiť. Rozlúštil ju on, my sme si od neho odpisovali. Pravda, ja ani raz rovno od neho. Hanbil som sa osloviť ho. Odpísal som si v skrytosti od iného suseda. Pán učiteľ sa nám divil, že doma tak bez chyby rátame a pri tabuli nevieme sa hnúť. Príčiny toho veľmi dobre uhádol.

Že Jano Ružanovie sedel pred mnou, nemohol som nikdy pochopiť. V mnohých veciach vynikal nado mňa, to uznám, ale v iných sa mi nevyrovnal. Nespravodlivosť bola v tom, že pán učiteľ nad mojimi prednosťami oko zažmúril a podľa jeho predností nás súdil. Napríklad: ja som mal najkrajšie učebné knihy, mnoho ráz boli i nerozrezané, lebo rodičia mi každého polroka kupovali nové. Jano sa učieval z tých, čo som ja už odhodil, chodieval ešte do nás a moja mať mu ich podľa starej obyčaje darúvala. Ani zošitov nemal toľko ako ja. Každý týždeň som mal nový, lebo starý sa mi obyčajne zavláčil. Perá, černidlo, nový kalamár, ceruzky – to všetko som mal.

1. Vyber možnosť s tvrdením, ktoré vyplýva z textu.

- A. Učiteľ netuší, prečo majú všetci žiaci správne napísané domáce úlohy z matematiky.
- B. Rozprávač postupoval správne, keď neodpisoval úlohu priamo od Jana.
- C. Žiaci by sa mali posudzovať podľa vlastností najlepšieho z nich.
- D. Pohľad rozprávača na školu je ovplyvnený jeho spoločenským postavením.

2. Urč, v ktorej možnosti je vyjadrený kľúčový problém textu.

- A. Keď chce byť niekto úspešný, musí predbehnúť všetkých ostatných.
- B. Rozprávač cíti krivdu, lebo nechápe správne, čo je podstatné pri štúdiu.
- C. Text poukazuje na to, že žiaci by nemali odpisovať domáce úlohy v škole.
- D. Spoločenské rozdiely medzi rozprávačom a ostatnými žiakmi.

Pokračovanie na ďalšej strane

3. **Hlavným hrdinom príbehu je:**

- A. rozprávač,
- B. učiteľ,
- C. Jano,
- D. v texte nie je hlavný hrdina.

4. **Doplň chýbajúce názvy literárnych útvarov na začiatku oboch definícií.**

- A.
- B.

A - je veršovaná alebo neveršovaná malá epická žánrová forma. Najčastejšie čerpá zo života zvierat, ktoré sú nositeľmi ustálených vlastností: líška je prešibaná a falošná, vlk pažravý a hlúpy, slon obozretný, sova múdra. Na zvieratách môžeme vidieť svoje chyby a s úsmevom prijať pravdu, ktorú nám nemilosrdne ukazujú. Nerozumné zvieratá pripomenú mravy rozumnému človeku. Vyslovuje mravné ponaučenie, najčastejšie sa vysmieva zlu. Poučenie vyplýva buď z príbehu, alebo je uvedené na konci.

B - je epický žáner ľudovej slovesnosti. Vyznačuje sa jednoduchým dejom, ktorý je smutný, pochmúrny a zvyčajne sa končí tragicky. Dej má rýchly spád. V niektorých sa stretávame s čarodejnými motívami, iné riešia problémy biedy, vojny, osamelosti ľudí. Takéto nazývame sociálne.

5. **Zvieratká sa vyskytujú aj v mnohých ustálených slovných spojeniach. Prirad' správne k ustáleným slovným spojeniam v úlohe ich význam.**

- A. Ani pes za ním neštekne.
- B. Čušať ako zajac v chrástí.
- C. Byť na koni.

- a) Správať sa veľmi ticho.
- b) Nikomu nechýba, je opustený.
- c) Mať pocit prevahy, istoty, tešiť sa z úspechu.

6. **Tvrdenie v prvej vete textu v úlohe č. 4, že žánrová forma je veršovaná alebo neveršovaná, znamená, že:**
A. je písaná vo forme dialógu alebo monológu,
B. má podobu uceleného textu alebo len osnovy,
C. je kratšia alebo dlhšia,
D. má podobu básne vo veršoch alebo má podobu uceleného textu.
7. **Text z úlohy č. 4 patrí k literatúre:**
A. vecnej,
B. umeleckej.
8. *Blondínka uverejnila inzerát:
Som milá, spoločenská a chytrá. Volajte na mobil Samsung 6649.*
Urč, v ktorej možnosti je správne vysvetlená pointa vtipu.
A. Blondínka nemôže byť spoločenská a chytrá.
B. Blondínka nemôže podať inzerát, lebo to nevie.
C. Blondínke nemožno volať na mobil, lebo s ním nevie manipulovať.
D. Blondínka neudala číslo svojho mobilu.
9. **Vyber možnosť, v ktorej sú prídavné mená napísané pravopisne správne.**
A. nadšený milovníci, zodpovední pracovníci, kryštálových bystrín
B. z bielych kožuškov, spod roztopených hladín, obetaví ochranáry
C. krehký motýlí let, neopísateľnými zmenami, tatranských lesov
D. slnečných lúčov, nedisciplinovaných návštevníkov, Tatranských plies
10. **Urč, v ktorej možnosti je správne napísané slovo jari/jary vo výraze príchod jari/jary a písanie je aj správne odôvodnené.**
A. jari – píše sa s tvrdým y, lebo je to podstatné meno v genitíve.
B. jari – píše sa s mäkkým i, lebo je to podstatné meno, ktoré skloňujeme podľa vzoru kost'.
C. jary – píše sa s tvrdým y, lebo sa skloňuje podľa vzoru žena.
D. jari - píše sa s mäkkým i, lebo je to podstatné meno ženského rodu.
11. **Urč, v ktorej možnosti sú správne určené gramatické kategórie slovies.**
A. *omámi* – 1. osoba, množné číslo, prítomný čas, oznamovací spôsob
B. *cítia* - 3. osoba, množné číslo, nominatív, prítomný čas, oznamovací spôsob
C. *zabránili* – 3. osoba, množné číslo, minulý čas, opytovací spôsob
D. *rozožiera* – 3. osoba, jednotné číslo, prítomný čas, oznamovací spôsob
12. **Označ možnosť, v ktorej sú podstatné mená napísané správne.**
A. fauny a flóry, zvyšky snehu, kaluže vody
B. plné soly, fauny a flóry, ryby bruškami nahor
C. stopy na obuvy, obetavý ochranári, zvyšky snehu
D. plné soli, stopy na obuvi, ryby bruškami nahor

Pokračovanie na ďalšej strane

13. Vyber možnosť, v ktorej sú všetky slová cudzieho pôvodu napísané správne.

- A. diabetykmi, dyštancovať sa, aplikovať, inzulýn
- B. diabetikmi, dištancovať sa, aplikovať, inzulín
- C. diabetikmi, dyštancovať sa, aplykovať, inzulýn
- D. diabetykmi, dištancovať sa, aplykovať, inzulín

14. Označ možnosť, v ktorej je veta s viacnásobným vetným členom.

- A. Na vypracovaných bicepsoch a tricepsoch.
- B. Mnohí ju viackrát na to i upozorňovali.
- C. Spolužiaci ju zo začiatku i obdivovali.
- D. Nechtiac si však vypočula, o čom sa jej idol rozprával s kamarátmi.

15. Označ možnosť, v ktorej je správne napísaná priama reč.

- A. „Videli ste ju,“ hovoril so smiechom: „Čo to, preboha, navliekla na seba!“
- B. „Videli ste ju“, hovoril so smiechom, „čo to, preboha, navliekla na seba!“
- C. „Videli ste ju“, hovoril so smiechom: „Čo to, preboha, navliekla na seba!“
- D. „Videli ste ju,“ hovoril so smiechom, „čo to, preboha, navliekla na seba!“

Rieš úlohy podľa pokynov.

16. Vypíš z nasledujúcej vety vetné členy, medzi ktorými je prisudzovací sklad.

Viacerym dievčatám sa stislo srdiečko od závidi.

.....

17. Urč gramatické kategórie a vzor zvýrazneného slova vo vete.

Na ples si obliekla najnovšie šaty.

18. Až raz prišiel do triedy nový spolužiak. Naša princezná išla oči nechať na jeho krásnych kučeravých čiernich vlasoch, pekne opálenej tváry, na vypracovaných bicepsoch a tricepsoch. Nechtiac si však vypočula, o čom sa jej idol rozprával s kamarátmi. Hrôza! Vypíš z textu jednočlennú vetu mennú.

.....

19. Prepíš podčiarknutú časť textu z úlohy č.18, a ak sú tam pravopisné chyby, oprav ich.

.....
.....

20. Rozdeľ slovo pacientov na slabiky.

21. Nemohol by si to povedať mojej mame?

Daj uvedenú vetu do správneho tvaru, ktorý zodpovedá vykaniu.

.....

22. Číslovku prepíš slovom. S 56. súťažiacim.

23. Akým slovným druhom je zvýraznené slovo „samozrejme“ v uvedených vetách?

- A. **Samozrejme**, prídem.
- B. Povedal to tak **samozrejme**.

24. Z nasledujúcej vety vypíš spoluhlásku, v ktorej nastáva znelostná asimilácia (spodobovanie).

Spod plota vyrastali fialky.